

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

MODERN ECONOMICS

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ФАХОВЕ
ВИДАННЯ З ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

#22 (2020)

Серпень 2020

DOI: [HTTPS://DOI.ORG/10.31521/MODECON](https://doi.org/10.31521/modecon)

МИКОЛАЇВ | 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Modern Economics

Електронне наукове фахове видання з економічних наук

ISSN 2521-6392

DOI: <https://doi.org/10.31521/modecon>

Виходить 6 разів на рік

№ 22 (2020)

Серпень 2020

Миколаїв
2020

Засновник: Миколаївський національний аграрний університет.

Головний редактор: СІРЕНКО Н. М. – д-р екон. наук, професор.

Заступник головного редактора: ЧЕРВЕН І. І. – д-р екон. наук, професор.

Відповідальний секретар: ПОЛТОРАК А. С. – канд. екон. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

НОВІКОВ О. Є. – д-р екон. наук, професор; ПОТРИВАЄВА Н. В. – д-р екон. наук, професор; ВИШНЕВСЬКА О. М. – д-р екон. наук, професор; БАНЄВА І. О. – д-р екон. наук, професор; БАРАНОВА В. Г. – д-р екон. наук, професор; ГАВРИШ В. І. – д-р екон. наук, професор; ГАРКУША О. М. – д-р екон. наук, професор; ГОНЧАРЕНКО І. В. – д-р екон. наук, професор; ГУДЗИНСЬКИЙ О. Д. – д-р екон. наук, професор; ДУБІНІНА М. В. – д-р екон. наук, професор; ЄРМАКОВ О. Ю. – д-р екон. наук, професор; ІРТИЩЕВА І. О. – д-р екон. наук, професор; КІЩАК І. Т. – д-р екон. наук, професор; КОТИКОВА О. І. – д-р екон. наук, професор; КЛЮЧНИК А. В. – д-р екон. наук, професор; КСЬОНЖИК І. В. – д-р екон. наук, доцент; ЛУНКІНА Т. І. – д-р екон. наук, доцент; ПОГРІЩУК Б. В. – д-р екон. наук, професор; САХАЦЬКИЙ М. П. – д-р екон. наук, професор; УШКАРЕНКО Ю. В. – д-р екон. наук, професор; ШЕБАНІНА О. В. – д-р екон. наук, професор; ЯЦЕНКО В. М. – д-р екон. наук, професор; БАБЕНКО М. Д. – канд. екон. наук, доцент; БАРИШЕВСЬКА І. В. – канд. екон. наук, доцент; БУРКОВСЬКА А. В. – канд. екон. наук, доцент; КЛОЧАН В. П. – канд. екон. наук, доцент; КОЗАЧЕНКО Л. А. – канд. екон. наук, доцент; КУЗЬОМА В. В. – канд. екон. наук, доцент; МЕЛЬНИК О. І. – канд. екон. наук, доцент; СІРЦЕВА С. В. – канд. екон. наук, доцент; ЧЕБАН Ю. Ю. – канд. екон. наук, доцент; ШИШПАНОВА Н. О. – канд. екон. наук; АСТАФ'ЄВА В. О. – канд. екон. наук, доцент (Республіка Білорусь); БУРДІНА М. – канд. екон. наук, доцент (США); НОР С. М. – канд. екон. наук (Малайзія); МАМРАЄВА Д. Г. – канд. екон. наук, доцент (Республіка Казахстан); КАРУЗО Д. – канд. екон. наук (Італія); САНДАЛ Я.-У. – д-р екон. наук, професор (Норвегія).

Електронне наукове видання «Modern Economics» входить до списку електронних періодичних видань, що включені до **Категорії Б** переліку наукових **фахових** видань України (галузь: економічні науки), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.11.2018 р. № 1218).

У 2017 році Міжнародний Центр періодичних видань (ISSN International Centre, Париж) включив Електронне наукове видання «Modern Economics» до міжнародного реєстру періодичних засобів масової інформації і надав йому числовий код міжнародної ідентифікації: **ISSN 2521-6392 (Online)**.

Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет вченою радою Миколаївського національного аграрного університету (протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.).

Виходить 6 разів на рік.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редакційної колегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції: 54020, Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9,

Миколаївський національний аграрний університет

тел.: +380 (512) 58-03-25

<https://modecon.mnau.edu.ua>

DOI: <https://doi.org/10.31521/modecon>

e-mail: modecon@mnau.edu.ua

З М І С Т

Волкова Н. І., Мухіна А. С. Фінансові ризики банку: оцінка та механізм нейтралізації	6
Жилякова О. В., Жилякова Г. С. Інноваційні технології у страхуванні життя	13
Загинайло Ю. Р., Дорошенко О. Г. Роль кредиту в розвитку економіки України	18
Коваленко В. В., Шелудько С. А. Макропруденційне регулювання у забезпеченні стабільності розвитку фінансових ринків	24
Конопліна О. О., Мізік Ю. І. Провідні інструменти і методи аудиту фінансово-економічної безпеки: на прикладі підприємств водопостачання та водовідведення України	36
Літвінов О. С. Прийняття управлінських рішень щодо розвитку інтелектуального капіталу підприємства	44
Лопатін А. О. Застосування методів теорії наближених множин та нейронних мереж для оптимізації управління ланцюгами постачання	50
Мулик Т. О. Витрати як базова складова системи обліку та аналізу виробництва продукції тваринництва	59
Несторишен І. В., Бережнюк І. Г., Брендак А. І. Система управління митними ризиками в контексті спрощення митних процедур	64
Нечаєва І. А. Податкова реформа в умовах євроінтеграційних процесів та кризи: можливі результати для України	72
Носань Н. С. Сутність та роль логістичного менеджменту в діяльності аграрних підприємств України	77
Попель С. А. Напрями вдосконалення адміністрування податків при реалізації майна, вилученого митницями на електронних аукціонах та редукаціях	84
Пурховаті Ю., Робіані Б., Меутія І. Практичні аспекти екологічного обліку корпоративних результатів	90
Сукач О. М. Мінімізація ризиків як інструмент забезпечення безпеки банку	233
Тимощик Л. П. Загальнотеоретичні підходи до сутності поняття «державна власність»	95
Ткачук І. Я. Інститути громадянського суспільства: зміст та роль	99

Туржанський В. А. Управління ризиками в контексті аналізу показників діяльності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності митними адміністраціями країн ЄС	108
Утенкова К. О. Сучасний стан аграрного сектору у контексті зміцнення продовольчої безпеки України	122
Харченко В. В., Харченко Г. А. Імітаційне моделювання в оцінці ефективності та ризику інвестиційних проектів	119
Шульга М. О. Оцінка перспективи розвитку підприємства на основі рівня конкурентоспроможності	125
Ягодзінська А. С. Раціональне використання земельних ресурсів у процесі виробництва органічної продукції	131

Попель С. А., кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу дослідження митних зобов'язань Науково-дослідного центру митної справи Науково-дослідного інституту фіскальної політики, Університет державної фіскальної служби України, м. Хмельницький, Україна

ORCID ID: 0000-0003-3834-1049

e-mail: popelsa89@gmail.com

Напрями вдосконалення адміністрування податків при реалізації майна, вилученого митницями на електронних аукціонах та редуціях

Анотація. У статті визначено нормативно-правові акти, відповідно до яких здійснюється реалізація товарів та транспортних засобів, що перейшли у власність держави за порушення митного законодавства на електронних аукціонах і редуціях. Досліджено сучасний стан реалізації товарів на електронних митних аукціонах та порядок адміністрування податків при операціях з реалізації майна, що переходить у власність держави за порушення митного законодавства на електронних аукціонах та редуціях. У результаті дослідження процесу реалізації майна та адміністрування податків і зборів визначено, що він має багато суперечливих моментів, які потребують додаткового роз'яснення та законодавчого врегулювання. Напрацьовано напрями вдосконалення адміністрування податків при операціях з реалізації майна, що переходить у власність держави за порушення митного законодавства на електронних аукціонах та редуціях.

Ключові слова: адміністрування податків; розпорядження майном; реалізація майна; електронний аукціон.

Popel Sergii, PhD (Economics), Senior Research of Department of Researches of Customs Obligations of Scientific and Research Center of Customs Affair of Fiscal Policy, University of State Fiscal Service of Ukraine, Khmelnytsky, Ukraine

Areas of Improvement of Tax Administration in the Implementation of Property Seized at Customs at Electronic Auctions and Reductions

Annotation. Introduction. The sale of property transferred to the state for violation of customs legislation is carried out at customs auctions and reductions in the electronic trading system. The administrator of the electronic trading system and responsible for ensuring the functioning of the electronic trading system is the state enterprise "Prozorro.Sales". However, due to the fact that the procedure for selling goods through electronic auctions and reductions was introduced in Ukraine only at the end of 2019, the process of administration of taxes and fees during this time has many contradictions that require further study and proposal to eliminate them.

The purpose of this article is to form proposals for improving the administration of taxes in the sale of property that becomes the property of the state for violation of customs legislation at electronic auctions and reductions.

Results. Normative legal acts have been determined in accordance with which the sale of goods and vehicles that have become the property of the state for violation of customs legislation at electronic auctions and reductions is carried out. The current state of sales of goods at electronic customs auctions and the procedure for tax administration in transactions for the sale of property that becomes the property of the state for violation of customs legislation at electronic auctions and reductions are studied. Directions for improving the administration of taxes in the sale of property that becomes the property of the state for violation of customs legislation at electronic auctions and reductions.

Conclusions. Therefore, the procedure for the sale of property transferred to the state for violation of customs legislation through electronic auctions is only being introduced in Ukraine, and therefore, the sale of goods and vehicles through electronic auctions remains isolated. In this regard, the process of selling property and administering taxes and fees during this time has many contradictory points that need further clarification and legal regulation. Despite this, the introduction of the selling goods possibility that became state property for violating customs legislation through electronic auctions and reductions has greatly simplified the procedure for disposing of property that has become state property for violating customs legislation.

Keywords: tax administration; property disposal; sale of property; electronic auction.

JEL Classification: H 19.

Постановка проблеми. Реалізація майна, що перейшло у власність держави за порушення митного законодавства, здійснюється відповідно до «Порядку обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.98 р. № 1340 (далі

– Порядок 1340) та «Порядку реалізації товарів на митних аукціонах, редуціях» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 р. №1050 (далі – Порядок 1050), згідно з якими реалізація товарів та транспортних засобів на митних аукціонах та редуціях здійснюється в електронній торговій системі. Варто зазначити, що державне

підприємство «Prozorro.Продажі», що належить до сфери управління Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, є адміністратором електронної торгової системи, а тому відповідальне за забезпечення функціонування електронної торгової системи з реалізації товарів на митних аукціонах та редукаціях. Процедура адміністрування податків при операціях із реалізації майна, що переходить у власність держави за порушення митного законодавства, врегульовується відповідно до наказу Державної фіскальної служби України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо механізму взаємодії підрозділів митниці ДФС при обрахунку податків, що підлягають сплаті при реалізації товарів, транспортних засобів відповідно до статті 243 Митного кодексу України» від 12.02.2019 р. №100.

Оскільки процедура реалізації товарів через електронні аукціони та редукації була запроваджена в Україні лише у кінці 2019 р., процес адміністрування податків та зборів під час цього має багато суперечностей, які потребують додаткового вивчення та напрацювання пропозицій щодо їх усунення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вивченню питань, пов'язаних з розпорядженням майном, що перейшло у власність держави за порушення митного законодавства, присвячені наукові дослідження: В. Бондаренко [1], Л. Прус [2,3], У. Романюк [4]. Так, В. Бондаренко досліджував зміну принципів побудови системи розпорядження конфіскованим майном, вилученим митницями. Статті Л. Прус присвячені публічному адмініструванню операцій з майном, вилученим за порушення митного законодавства та критеріям відбору суб'єктів господарювання для розпорядження майном, що переходить у власність держави. Романюк У. вивчала стан розпорядження майном, вилученим митницями ДФС України. Сьогодні залишається ще багато дискусійних питань щодо адміністрування податків при операціях з реалізації майна, що переходить у власність держави за порушення митного законодавства на електронних аукціонах та редукаціях, що спричиняє необхідність вивчення останніх змін у нормативно-правовому регулюванні даного питання та напрацювання пропозицій щодо них.

Формулювання цілей дослідження. Метою статті є формування пропозицій щодо удосконалення адміністрування податків при операціях з реалізації майна, що переходить у власність держави за порушення митного законодавства на електронних аукціонах та редукаціях.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У випадку, коли товари перейшли у власність держави та прийнято рішення про їх реалізацію на електронному аукціоні, у першу чергу, проводиться його оцінка. Оцінка майна провадиться комісією, яка утворюється органом, що здійснив його вилучення, у

складі представників територіальних органів ДПС, органів, що здійснили вилучення майна або зберігають його, фінансових органів та органів, які здійснюватимуть розпорядження цим майном.

У разі розбіжності в оцінці майна між представниками комісії та у випадках, передбачених законодавством України, оцінка провадиться суб'єктами оціночної діяльності – суб'єктами господарювання.

При проведенні оцінки експерт враховує інформацію митниці про податки, що підлягають сплаті при реалізації товарів, транспортних засобів, якщо такі податки не були попередньо сплачені. Інформація надається у вигляді довідки за підписом відповідальної особи митниці та зареєстрованої відповідно до вимог діловодства. Реалізація товарів, що перейшли у власність держави за порушення митного законодавства, можлива виключно за умови врахування в їх оціночній вартості розміру визначених законодавством податків.

Відповідно до Порядку № 1340 за результатами оцінки складається акт опису, оцінки та передачі майна. Також у нормативному документі зазначено, що акт опису, оцінки та передачі майна є підставою для реалізації майна через підприємства роздрібною передачею, знищення, утилізації, переробки. Проте на практиці при реалізації товарів та транспортних засобів через електронні митні аукціони за результатами оцінки складається звіт про оцінку. Тому виникає питання, який документ має засвідчувати проведену оцінку майна під час реалізації його на електронних аукціонах [5].

Далі з метою реалізації товарів і транспортних засобів за допомогою електронного аукціону митниця укладає з оператором електронного майданчика договір про проведення аукціону. Оператор електронного майданчика (далі – оператор) – юридична особа, зареєстрована в установленому законом порядку на території України, що має право використання електронного майданчика, який під'єднано до електронної торгової системи.

Проведення електронних аукціонів відбувається за кожним лотом окремо (лот – одиниця товару, що виставляється для продажу, або товарна партія, що пропонується для продажу як одне ціле), дата проведення електронного аукціону визначається за рішенням комісії, утвореної відповідно Порядку № 1340 [5].

Підготовка до проведення аукціону розпочинається після отримання оператором заявки на проведення електронного аукціону від митниці. Заявка надсилається оператору для публікації інформації з неї в електронній торговій системі у формі оголошення про проведення електронного аукціону.

Порядок функціонування електронної торгової системи, проведення електронних аукціонів, дискваліфікації учасників, взаємодії адміністратора

електронної системи, замовника, операторів електронних майданчиків визначається адміністратором електронної системи у регламенті електронної торгової системи.

Відповідно до Порядку № 1050 для участі в митному аукціоні учасник електронного аукціону має [6]:

– подати заявку на участь у митному аукціоні (заявки на участь у митному аукціоні приймаються з моменту оприлюднення в електронній торговій системі оголошення про проведення електронного аукціону та до 20 години робочого дня, що передує дню проведення електронного аукціону. Кінцевий строк подання заявки на участь в аукціоні встановлюється електронною торговою системою для кожного аукціону окремо з 16 години 15 хвилин до 16 години 45 хвилин дня його проведення. Заявки, подані після завершення цього строку, оператором не приймаються);

– подати відповідну заявку на участь в електронному аукціоні шляхом заповнення електронної форми (заявка на участь у митному аукціоні, яка повинна містити закриту цінову пропозицію, подається учасником в електронній торговій системі за кожним лотом окремо);

– сплатити реєстраційний (реєстраційний внесок – плата за подання заяви на участь в електронному аукціоні у розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для реєстрації особи, яка має намір взяти участь в електронному аукціоні, як учасника електронного аукціону) та гарантійний (гарантійний внесок – форма гарантії у вигляді грошового забезпечення у розмірі 5 % стартової ціни лота, що вноситься особою, яка має намір взяти участь в електронному аукціоні, на рахунок оператора електронного майданчика для набуття статусу учасника електронного аукціону шляхом перерахування коштів на рахунок оператора електронного майданчика, з якого така особа має намір взяти участь в електронному аукціоні) внески на рахунок оператора електронного майданчика.

Реєстраційний та гарантійний внески для участі в митному аукціоні вважаються сплаченими з моменту їх зарахування на банківський рахунок оператора, але не пізніше ніж за одну годину до закінчення кінцевого строку прийняття заявок на участь в електронному аукціоні. Реєстраційний та гарантійний внески, зараховані на банківський рахунок оператора менше ніж за одну годину до закінчення кінцевого строку прийняття заявок на участь в електронному аукціоні, не вважаються вчасно сплаченими та підлягають поверненню особі, від якої вони були отримані, протягом одного робочого дня з моменту їх зарахування на рахунок такого оператора. При отриманні оператором реєстраційного та гарантійного внеску податкові зобов'язання з ПДВ не визначаються і відповідно податкова накладна не складається.

Далі електронний аукціон починається автоматично в час, визначений в електронній торговій системі. Учасник електронного аукціону за допомогою інтерфейсу електронного майданчика отримує в особистому кабінеті індивідуальне посилання на вебсторінку електронного аукціону.

Згідно з Порядком № 1050 не реалізований на першому митному аукціоні лот виставляється на другий митний аукціон за стартовою ціною, що становить 75 % його стартової ціни на першому митному аукціоні. Не реалізований на другому митному аукціоні лот виставляється на третій митний аукціон за стартовою ціною, що становить 50 відсотків його стартової ціни на першому митному аукціоні. Не реалізований на третьому митному аукціоні лот виставляється на аукціон за стартовою ціною, що становить 50 відсотків його стартової ціни на першому митному аукціоні [6].

Ціна, за якою лот виставляється на другий, третій митні аукціони або на аукціон, не може бути меншою, ніж сума податків і зборів, що підлягають сплаті при переміщенні товарів через митний кордон України. Якщо обрахована сума податків і зборів не дозволяє зменшити вартості лота, то він виставляється на другий, третій митні аукціони або на аукціон за ціною, зменшеною на максимальний відсоток у допустимих межах.

Мінімальна ціна, до якої можливе зниження на аукціоні, становить 30 % стартової ціни на першому митному аукціоні та не може бути меншою за суму податків і зборів, що підлягають сплаті при переміщенні товарів через митний кордон України [6].

Відповідно до наказу ДФСУ № 100 визначено, що у разі уцінки товару його вартість не може бути меншою, ніж сума податків і зборів, що відповідно до законодавства підлягає сплаті при реалізації такого товару, з урахуванням розміру винагороди торговельному підприємству, а в порядку 1050 зазначено, що вартість товару не може бути меншою вартості податків і зборів, які підлягають сплаті [7]. Така суперечність потребує внесення змін до вищезазначених нормативно-правових актів.

Крім того, під час реалізації підакцизних товарів існує ймовірність уцінки майна до тієї вартості, яка не забезпечуватиме сплату акцизного податку. Так, під час реалізації підакцизних товарів через електронні аукціони можлива його уцінка: на другому митному аукціоні – 75% стартової ціни; на третьому аукціоні – 50%. Враховуючи те, що акцизний податок у більшості випадків обраховується шляхом застосування специфічних ставок (тобто таких, що застосовуються не до вартісної оцінки підакцизної продукції, а до кількості її фізичних одиниць), тому його розмір не залежить від вартості майна. З огляду на зазначене, існує ймовірність уцінки конфіскованого майна до тієї вартості, яка не забезпечуватиме сплату акцизного податку. Така ситуація потребує окремого врегулювання.

За результатами електронного аукціону формується в електронній формі протокол та оприлюднюється в електронній торговій системі автоматично в день його завершення.

Далі замовник укладає договір про закупівлю з учасником, який визнаний переможцем торгів протягом строку дії його пропозиції, не пізніше ніж через 20 днів з дня прийняття рішення про намір укласти договір про закупівлю відповідно до вимог тендерної документації та пропозиції учасника-переможця.

Переможець, зазначений у протоколі електронного аукціону, протягом трьох робочих днів, а щодо товарів, які швидко псуються або мають обмежений строк зберігання, протягом одного робочого дня після дня визначення його переможцем вносить кошти за лот на рахунок оператора електронного майданчика, зазначений в оголошенні про проведення електронного аукціону.

На дату, коли кошти за лот надійшли на рахунок оператора електронного майданчика, організатор електронного аукціону складає податкову накладну на суму винагороди за надані послуги з реалізації майна, а датою виникнення податкових зобов'язань вважається дата, що сталася раніше:

- дата зарахування коштів на рахунок організації такої винагороди;
- дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг з реалізації майна.

Також варто зауважити, що згідно з цивільно-правовим договором ДП «Prozorro.Продажі» здійснює реалізацію майна за винагороду за надані послуги з реалізації майна. Крім того, згідно з Порядком 1050 право на винагороду з організації електронного аукціону отримують:

- оператор, який розмістив оголошення про проведення електронного аукціону;
- оператор, на майданчику якого реалізовано товар.

Умови розподілу винагороди визначаються регламентом електронної торгової системи, затвердженим адміністратором електронної системи.

Відповідно до Регламенту роботи електронної торгової системи «Prozorro.Продажі» щодо проведення електронних аукціонів з продажу/надання в оренду майна (активів)/передачі права (далі – Регламент ЕТС) оператор, через електронний майданчик якого надано найвищу цінову пропозицію, протягом трьох робочих днів з моменту публікації договору купівлі-продажу відповідного лоту в ЕТС, вираховує з суми гарантійного внеску, внесеного переможцем електронного аукціону, винагороду у розмірі, що становить (з урахуванням податку на додану вартість) [8]:

- 1) у разі, коли ціна продажу лоту становить понад 64 000 тис. грн, – 1,5 % ціни продажу лоту;
- 2) у разі, коли ціна продажу лоту становить від 4 000 до 64 000 тис. грн, – 3 % ціни продажу лоту;

3) у разі, коли ціна продажу лоту становить до 4 000 тис. грн, – 5 % ціни продажу лоту.

Фактичний розмір винагороди зазначається у протоколі електронного аукціону. Із суми винагороди оператором електронного майданчика, через якого подано найвищу цінову пропозицію, перераховується плата на розвиток ЕТС на рахунок адміністратора відповідно до умов договору про використання ЕТС.

Залишок винагороди оператора після вирахування плати на розвиток ЕТС у митних аукціонах та редукаціях, що проводяться згідно з Порядком реалізації товарів на митних аукціонах, редукаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 р. №1050, розподіляється наступним чином: 30 % від залишку суми винагороди отримує оператор, який розмістив оголошення про проведення такого електронного аукціону, 70% отримує оператор, через електронний майданчик якого подано найвищу цінову пропозицію.

Таким чином, в оператора, який розмістив оголошення про проведення електронного аукціону та оператора, на майданчику якого реалізовано товар при наданні послуг з організації і проведення митних аукціонів та редукацій базою оподаткування податком на додану вартість є розмір отримуваної ними від митниці винагороди.

Отже, сума коштів за лот, отримана оператором від реалізації товарів на електронному аукціоні, підлягає перерахуванню на визначені рахунки замовника (митниці Держмитслужби) протягом трьох робочих днів з дня отримання таких коштів від переможця електронного аукціону.

Після перерахування коштів за товар переможець аукціону звертається до митниці з письмовою заявою з проханням про видачу придбаних товарів, при цьому разом із заявою подаються такі документи:

- копія паспорта переможця аукціону;
- копія протоколу електронного аукціону;
- документ, що засвідчує сплату коштів за лот.

Крім того, оператор електронного майданчика має повідомити митницю про визначення переможця електронного аукціону та здійснення розрахунків за реалізовані товари. Після цього бухгалтерська служба митниці здійснює перевірку всіх документів, що надійшли та підтверджує можливість видачі товарів переможцю електронного аукціону. Далі митницею готуються видаткові накладні, відповідно до яких товар може бути виданий зі складу.

Після надходження на рахунок митниці ДФС сум коштів, отриманих від реалізації товарів, бухгалтерська служба митниці перевіряє їх відповідність та здійснює подальше розпорядження, зокрема, відповідно до ст. 244 МКУ [9]:

1. Кошти, одержані від реалізації товарів, після вирахування сум належних митних платежів, виплати комісійної винагороди підприємству торгівлі, яке реалізувало зазначені товари, а також після відшкодування витрат на зберігання цих товарів, їх

оцінку, сертифікацію, транспортування, проведення, у разі необхідності, аналізів та експертиз, розукомплектування, надсилання їх власникам відповідних повідомлень зберігаються на рахунку відповідної митниці.

2. Якщо товари – безпосередні предмети порушення митних правил, які швидко псуються або мають обмежений строк зберігання, реалізуються до винесення судом рішення по справі про порушення митних правил, усі кошти, одержані від їх реалізації, вилучаються для забезпечення стягнення вартості цих товарів у разі їх конфіскації.

3. Якщо за рішенням суду по справі до особи, яка вчинила порушення митних правил, не буде застосовано стягнення у вигляді конфіскації товарів, або провадження у справі про порушення митних правил буде припинено, кошти, одержані від реалізації зазначених товарів, зберігаються на рахунку відповідної митниці після вирахування сум належних митних платежів. Витрати, зазначені у частині першій цієї статті, при цьому не відшкодовуються і комісійна винагорода підприємству торгівлі не виплачується.

4. Якщо за рішенням суду по справі до особи, яка вчинила порушення митних правил, буде застосовано тільки стягнення у вигляді штрафу, частина коштів, одержаних від реалізації товарів, може вилучатися для забезпечення цього стягнення.

5. Кошти, одержані від реалізації товарів, транспортних засобів, конфіскованих за рішенням суду, а також товарів, поміщених у режим відмови на користь держави, і товарів, які були виявлені (знайдені) під час здійснення митного контролю в зонах митного контролю та/або у транспортних засобах, що перетинають митний кордон України, і власник яких невідомий, після відшкодування витрат, перераховуються до державного бюджету.

6. Власник товарів або уповноважена ним особа може отримати з рахунку органу доходів і зборів залишок коштів, одержаних від їх реалізації, протягом трьох років з дня реалізації товарів, а в окремих випадках – з дня набрання законної сили рішенням суду по справі. Кошти, не отримані протягом цього строку, перераховуються до державного бюджету. Відсотки на суми коштів, одержаних від реалізації товарів, не нараховуються [9].

Отже, аналіз процедури адміністрування податків при операціях з реалізації майна, що переходить у власність держави за порушення митного законодавства на електронних аукціонах та редукаціях засвідчує наявність значної кількості суперечностей і невизначеностей, зокрема:

– суперечності у нормах чинного законодавства щодо мінімальної ціни реалізації товарів. Так, відповідно до Порядку 1050 мінімальна ціна, до якої можливе зниження на редукації, становить 30 відсотків стартової ціни на першому митному аукціоні та не може бути меншою за суму податків і зборів, що підлягають сплаті при переміщенні товарів через

митний кордон України, але згідно наказу ДФСУ «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо механізму взаємодії підрозділів митниці ДФС при обрахунку податків, що підлягають сплаті при реалізації товарів, транспортних засобів відповідно до статті 243 Митного кодексу України» від 12.02.2019 р. №100 у разі уцінки товару його вартість не може бути меншою, ніж сума податків і зборів, що відповідно до законодавства підлягає сплаті при реалізації такого товару, з урахуванням розміру винагороди торговельному підприємству. Така ситуація вимагає уточнення та внесення відповідних змін до вищезазначених нормативно-правових актів;

– необхідність внесення змін у Порядок 1050 у частині, що стосується розрахунків за придбаний товар та його видачу переможцю. У ході дослідження визначено, що у Порядку 1050 не досить детально вписано процедуру розрахунків між переможцем аукціону, оператором електронного майданчика та замовником електронного аукціону. Крім того, доцільним є нормативне закріплення порядку розрахунків у разі тимчасового зупинення електронних торгів та врегулювання взаємовідносини між замовником та організатором електронного аукціону під час реалізації майна, що перейшло у власність держави за порушення митного законодавства;

– необхідність уточнення документа, що засвідчує проведення оцінки товарів і транспортних засобів, що підлягають реалізації через електронні аукціони. У Порядку 1340 визначено, що за результатами оцінки складається акт опису, оцінки та передачі майна, що є підставою для реалізації майна через підприємства роздрібною торгівлі, торгівлі біржі та аукціони, безоплатної передачі, знищення, утилізації, переробки. На практиці при реалізації товарів та транспортних засобів через електронні митні аукціони за результатами оцінки складається звіт про оцінку. Доцільним було б нормативне закріплення документу, що засвідчує проведену оцінку товарів для реалізації їх через електронні аукціони;

– необхідність врегулювання розрахунків у випадку, коли переможець електронного аукціону відмовляється від оплати за придбані товари. Інколи виникає ситуація, коли переможець електронного аукціону відмовляється оплачувати придбані товари на митному аукціоні, але ним вже сплачено гарантійний внесок. За умовами проведення електронного аукціону гарантійний внесок є частиною оплати переможцем вартості придбаних товарів, однак при відмові переможця від придбання товарів не передбачено процедури повернення йому гарантійного внеску, а тому залишається незрозуміло, яким чином здійснюється розпорядження цими коштами;

– реалізація товарів, що належать до підакцизної групи. Під час реалізації підакцизних товарів на електронних аукціонах існує ймовірність уцінки майна до тієї вартості, яка не забезпечуватиме

сплату акцизного податку. Тому необхідно внести зміни до чинного законодавства, які б передбачали, що при реалізації товарів підакцизної групи їх уцінка може здійснюватися не нижче розміру податків і зборів, що підлягають сплаті при реалізації такого майна відповідно до податкового законодавства.

Вищезазначене знайшло своє відображення й у працях Л. Прус, яка звертає увагу на те, що чинна правова система, яка регулює питання поводження з майном, що переходить у власність держави за порушення митного законодавства, потребує докорінних змін [2].

Висновки. Процедура реалізації майна, що перейшло у власність держави за порушення митного законодавства через електронні аукціони, лише

запроваджується в Україні, оскільки нормативний акт, що врегулює цю сферу митних правовідносин, було прийнято лише наприкінці 2019 року. Саме тому випадки реалізації товарів та транспортних засобів через електронні аукціони залишають поодинокими. Через це процес реалізації майна та адміністрування податків та зборів має багато суперечливих моментів, які потребують додаткового роз'яснення та законодавчого врегулювання. Зауважимо також, що запровадження можливості реалізації товарів, які перейшли у власність держави за порушення митного законодавства через електронні аукціони та редукації, значно спростило процедуру розпорядження майном, що перейшло у власність держави за порушення митного законодавства.

Література:

1. Бондаренко В.А. Зміна принципів побудови системи розпорядження конфіскованим майном, вилученим митницями. *Збірник тез IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції* [“Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації”], 20 вересня 2019 року, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. URL: http://univer.km.ua/doc/tezi/Tezi_uchasnikiv_IV_konf.pdf (дата звернення: 15.06.2020).
2. Прус Л. Р. Публічне адміністрування операцій з майном, вилученим за порушення митного законодавства. *Modern Economics*. 2019. № 16(2019). С. 145-150. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V16\(2019\)-21](https://doi.org/10.31521/modecon.V16(2019)-21) (дата звернення: 10.06.2020).
3. Прус Л. Р. Система критеріїв відбору суб'єктів господарювання для розпорядження майном, що переходить у власність держави. *Modern Economics*. 2020. № 20(2020). С. 226-232. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-35](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-35) (дата звернення: 10.06.2020).
4. Романюк У. В. Аналіз стану розпорядження майном, вилученим митницями ДФС України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція»*. № 38. С. 45-49.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.1998 р. № 1340 «Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1340-98-n#Text> (дата звернення: 15.06.2020).
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 р. №1050 «Про затвердження Порядку реалізації товарів на митних аукціонах, редукаціях та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1050-2019-p> (дата звернення: 20.06.2020).
7. Наказ Державної фіскальної служби України від 12.02.2019 р. №100 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо механізму взаємодії підрозділів митниці ДФС при обрахунку податків, що підлягають сплаті при реалізації товарів, транспортних засобів відповідно до статті 243 Митного кодексу України».
8. Наказ ДП «Прозорро.Продажі» від 9.07.2018 №8 «Регламент роботи електронної торгової системи Prozorro.Продажі ЦБД2 щодо проведення електронних аукціонів з продажу/надання в оренду майна (активів)/передачі права (Регламент ЕТС)» URL: https://drive.google.com/file/d/1EK8uDMwuUF0Zg_pmdDfNCuV9sUKwUtTS/view (дата звернення: 22.06.2020).
9. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 15.06.2020).

References:

1. Bondarenko, V. A. (2019). Changing the principles of building a system for disposing of confiscated property seized by customs. *Zbirnyk tez IV Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi Internet-konferenciyi* [Strategic directions of social and economic development of the state in the conditions of globalization]. Khmelnytsky: Leonid Yuzkov Khmelnytsky University of Management and Law, 112-114. Retrieved from http://ndi-fp.nusta.edu.ua/files/doc/2019_Zbirnyk%20tez_Konf_NDCMS_2019_05_17-24.pdf [in Ukrainian].
2. Prus, L. (2019). Public Administration of Operations with Property Exempted for Circulating Legislation. *Modern Economics*, 16(2019), 145-150. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V16\(2019\)-21](https://doi.org/10.31521/modecon.V16(2019)-21).
3. Prus, L. (2020). System of criteria for selection of economic entities for disposal of state-owned property. *Modern Economics*, 20(2020), 226-232. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-35](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-35).
4. Romaniuk, U. V. (2019) Analysis of the state of disposal of property seized by the customs of the SFS of Ukraine. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: «Jurisprudence»*, 38, 45-49 [in Ukrainian].
5. Cabinet of Ministers of Ukraine (1998). About the Order of the account, storage, assessment of the confiscated and other property which becomes the property of the state, and the order by it (Order № 1340, August 30). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1340-98-n#Text> [in Ukrainian].

6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2019). About the statement of the Order of realization of the goods at customs auctions, reductions and recognition as invalid, some resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine (Order № 1050, December 4). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1050-2019-п> [in Ukrainian].
 7. State Fiscal Service of Ukraine (2019). About the statement of Methodical recommendations concerning the mechanism of interaction of divisions of customs of SFS at calculation of the taxes which are subject to payment at realization of the goods, vehicles according to article 243 of the Customs code of Ukraine (Order № 100, February 12). [in Ukrainian].
 8. State enterprise «Prozorro.Sales» (2018). Regulations of the electronic trading system Prozorro.Sales of CBD2 on conducting electronic auctions for the sale / lease of property (assets) / transfer of rights (ETS Regulations) (Order № 8, July 9). Retrieved from: https://drive.google.com/file/d/1EK8uDMwuUF0Zg_pmdDfNCuV9sUKwUtTS/view [in Ukrainian].
 9. Verkhovna Rada of Ukraine (2012). Customs code of Ukraine. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> [in Ukrainian].
-

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License